การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ ในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร*

Management of educational welfare work of the monks at BangMunNak District in Phichit Province

[1]พระอธิการอนุรักษ์ ธนปณฺโญ (วรรณกิจ), พระครูอุทัยกิจจารักษ์ และนิกร ศรีราช

[1]Phra Athitkra Anurak Thanapanyo (Wannakit),
Phrakru Uthaikitcharak and Nikorn Srirat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phichit Buddhism College

[1]Corresponding Author's E-mail: anuluke2526@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ 2) เพื่อเปรียบเทียบจำแนกการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี ประชากร คือ บุคลากรทางการศึกษา ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง จำนวน 340 คน โดยวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น .968 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนวิจัยเชิงคุณภาพแบบกึ่งโครงสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม และประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อบรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ผู้ปกครองและสร้างขวัญกำลังใจ ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม เสริมสร้างความรอบรู้ และพฤติกรรมสุขภาพ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแก้ปัญหาตามประสบการณ์ต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาจากการศึกษา จัดการศึกษาเพื่อการกุศลโดยไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; งานศึกษาสงเคราะห์; พระสังฆาธิการ

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the level of educational welfare management of the Sangha chiefs, 2) compare and classify the educational welfare management of the Sangha chiefs, and 3) study the problems, obstacles, and suggestions for the educational

* Received March 30, 2025; Revised July 4, 2025; Accepted July 5, 2025

welfare management of the Sangha chiefs in Bang Mun Nak District, Phichit Province. The research methodology was mixed-methods. The population consisted of 340 educational personnel, directors and deputy directors of educational institutions, teachers, civil servants, and contract teachers. The quantitative research was conducted using a survey research method, collecting data from a sample of 184 people. The research instrument was a questionnaire with a reliability of .968. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The semi-structured qualitative research was conducted by collecting data from 9 key informants. The data was analyzed and synthesized in terms of content. The research results showed that 1) the overall state of educational welfare management of the Sanghatikan chiefs was at a high level. 2) Personnel with different genders, ages, educational levels, social status, and work experiences had different opinions. No statistical significance and 3) Guidelines for the management of educational welfare work of the Sangha in Bang Mun Nak District in terms of supporting scholarships to alleviate the suffering of parents and guardians and create morale; in terms of morale, ethics and good hearts, enhancing knowledge and health behavior; in terms of promoting and supporting educational equipment, promoting self-learning skills and problem-solving based on various experiences; in terms of promoting and developing educational institutions from education, organizing education for charity without expecting profit, aiming to help poor children.

Keywords: Management; Educational welfare work; Sanghatikan

บทนำ

การศึกษาสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นมีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม พร้อมที่จะประกอบการงานอาชีพได้ ช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม และเงื่อนไขของความสำเร็จอื่น ๆ ซึ่งได้เกิดปัญหา ส่งผลกระทบกับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ การพัฒนาเหล่านี้จึงเป็นที่มาของปัญหาสังคมปัจจุบัน เยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต กำลังเผชิญกับปัญหาทางสังคมในหลายด้าน การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรม และการมีวัฒนธรรมความเป็นไทยในการดำรงชีวิต เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและสันติสุข ซึ่งความสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ปัญหาทางสังคมบางประการส่งผลให้เยาวชนขาดระเบียบวินัย คุณธรรม และอาจหลงผิดในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมดังนั้น การจัดการศึกษาควรยึดหลักการที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมอย่างสมดุล (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2565)

กระบวนการจัดการศึกษาต่อส่งเสริมให้มีความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ข้อมูลต่างๆ จึงเป็นภารกิจที่มีกฎหมายรองรับครูอาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ไม่ใช่นโยบายหรือแผนงานที่ใครจะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ ด้วยความจำเป็นดังกล่าวครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่าการจัดการเรียนการสอนที่ตนกำลังดำเนินการอยู่มีคุณภาพถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ สังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบันมากน้อยเพียงใด การจัดการศึกษาในระดับนี้จะไม่มุ่งเน้นในเรื่องเนื้อหาสาระทางวิชาการแต่จะเน้นด้านความเตรียมพร้อมของเด็ก เพื่อที่จะรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และในด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับนี้จะต้องมีองค์ประกอบหลายตัวเข้ามาช่วยเพื่อที่จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม การฝึกหัด ขัดเกลาความคิดจิตใจให้ประณีต ให้มีศรัทธามั่งคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย ฉลาด แจ่มใส มีเหตุผล หน้าที่นี้เป็นของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันกระทำ โดยพร้อมเพรียงสม่ำเสมอ คือผู้ที่เกิดก่อนผ่านชีวิตมาก่อนจะต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ผู้ที่เกิดตามมาภายหลัง ด้วยการถ่ายทอดความรู้ เปิดโอกาสให้สังคมมีการจัดการศึกษาพัฒนาเรียนรู้ให้ต่อเนื่อง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2565)

ในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของสถานศึกษา ที่เคยดีงามของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นการพัฒนา ด้านวัตถุมากกว่า ด้านพัฒนาสังคม การจัดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูหรือโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว หากเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนาทรัพยากรอันทรงคุณค่า และในด้านอื่นๆอย่างชัดเจนในการจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่เริ่มการศึกษาของไทยในระบบ 2 โรงเรียนเป็นต้นมารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ด้านจริยศึกษามาโดยตลอด โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติทุกฉบับ ปัจจุบันสังคมไทยหรือแม้กระทั้งสังคมโลกกำลังประสบปัญหาทางด้านสังคมเพราะคนในชาติห่างเหินจาก ศีลธรรม คนที่มีการศึกษาที่ดีแทนที่จะเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการตามความถนัด ความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและคนมีความสุขสามารถที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ จัดสอนรวมกันไม่แยกเด็กเล็กและเด็กโตตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันวัดหลายวัดได้รับเงินบริจาค จากนักเรียนทั่วไปเพื่อนำมาสนับสนุนการศึกษา โดยตั้งเป็นกองทุนหรือบางแห่งได้ตั้งเป็นมูลนิธิตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาของสังคมที่สิ้นสุด มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น (วิภา คนหาญ, 2565) ทั้งส่วนที่จัดการศึกษาเองโดยตรง พัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม ได้ทั่วถึงอันได้แก่กลุ่มประชากรที่ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นเหตุให้ด้อยโอกาสทางการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ อาศัยอาหารและในการใช้จ่าย แต่อย่างไรก็ตามพระสงฆ์ในการศึกษาสงเคราะห์นี้ อาจมองนอกจากความรู้ความสามารถแล้วต้องเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม จึงจะทำให้การพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2565)

จากเหตุผลดังกล่าว พบว่าการทำหน้าที่พระสงฆ์ เป็นแหล่งให้การศึกษาวิชาความรู้ เพื่อนำมาสนับสนุนการศึกษา บทบาทศึกษาพระธรรมวินัยและเผยแพร่เป็นภาพรวมเพื่อบรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและสร้างขวัญกำลังใจ ประการสำคัญเพื่อให้เด็กตระหนักถึงการทำคุณความดี มีคุณธรรมจริยธรรม และสังคมไทยจะให้โอกาสแก่ผู้ทำความดีเสมอ เสริมสร้างความรอบรู้ ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา พระสงฆ์สร้างโอกาสแก่พวกเขาได้บรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ ช่วยค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม พระสงฆ์สนับสนุนการศึกษาจะส่งผลให้เกิดความรู้ ให้ความรู้ด้าน

สุขภาพแก่ประชาชน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา พระสงฆ์ช่วยการระดมทุนการศึกษาจากศิษย์เก่า พัฒนาและการสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ พัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา พระสงฆ์กำหนดนโยบายและพัฒนาคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบจำแนกการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร” เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

8) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม และประสบการณ์ทำงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

1) ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา

2) ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา

4) ด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร แล้วเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

2) ผู้ดำเนินการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน ทั้ง 3 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร จำนวน 184 ชุด ในการแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมิถุนายน 2567 รวม 6 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) นำแบบสอบถามมาตรวจแล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์

2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ(percentage)

(2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

(3) ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้สถิติตามลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองตัว การทดสอบเอฟ โดยการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (F-test/One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป และ

เมื่อ พบว่ามีความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) และใช้การหาค่า Rank Correlation

(4) วิเคราะห์และสรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 และข้อเสนอแนะอื่นๆ

4) สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จาการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา โดย ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท และประมวลผล เข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

ตารางที่ 1 การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ 4 ด้าน

	การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร	**ความคิดเห็น**		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา	4.43	0.47	มาก
2	ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม	4.44	0.46	มาก
3	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา	4.41	0.43	มาก
4	ด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา	4.13	0.48	มาก
	รวม	**4.35**	**0.41**	**มาก**

พบว่าการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D.= .41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามอยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$= 4.44, S.D.= .46) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา อยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 2 ($\bar{X}$= 4.41, S.D.= .43) ด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 3 ($\bar{X}$= 4.13, S.D.= .48)

ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา ปัญหา พระสงฆ์สนับสนุนการมอบทุนการศึกษาแก่ นักเรียนผู้ยากไร้เป็นประจำทุกปี ข้อเสนอแนะ เพื่อบรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและสร้างขวัญกำลังใจประการสำคัญเพื่อให้เด็กตระหนักถึงการทำคุณความดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสังคมไทยจะให้โอกาสแก่ผู้ทำความดีเสมอ

ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม ปัญหา พระสงฆ์ส่งเสริมให้สถานที่วัดเป็นสถานที่บริการ ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนและเด็กเยาวชน ข้อเสนอแนะ เสริมสร้างความรอบรู้ และพฤติกรรมสุขภาพ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและบริการสุขภาพจิต ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาความรู้และบริการสุขภาพ

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา ปัญหา พระสงฆ์มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์การศึกษา ให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแก้ปัญหา

ตามประสบการณ์ ต่าง ๆ ตลอดจนเอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ทางวิชาการต่อไปในอนาคต ทั้ง ทางด้านภาษา การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาจากการศึกษา ปัญหา พระสงฆ์มีการส่งเสริมและพัฒนาให้การจัดตั้งโรงเรียน การกุศลของวัด โดยไม่หวังผลกำไร มุ่งการสงเคราะห์เด็กยากจน และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เยาวชนไทย

2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรโดยจำแนก การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

พบว่าผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม (t= 3.51, Sig. = 0.062) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

พบว่าผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม (F = 1.24, Sig = 0.28) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้บริหารและครูที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

พบว่าผู้บริหารและครูที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม (F =0 .25, Sig = 0.56) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

พบว่าผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม (t= 4.16, Sig. = 0.308) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม (F =0.68, Sig = 0.50) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสถานภาพทางสังคม และประสบการณ์การทำงาน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิ

การในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด แต่ละด้านพบว่า ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา พบว่า ปัญหา อุปสรรค พระสงฆ์สนับสนุนการตั้งกองทุนการศึกษาสงเคราะห์ มอบทุนการศึกษาแก่เด็กเยาวชน ศึกษาสงเคราะห์ เด็กเหล่านี้มีความขาดแคลนอยู่แล้ว แต่มีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เราต้องช่วยเหลือ ในส่วนนี้ทำให้การทำงานช่วยเหลือมีประสิทธิภาพมากขึ้น เห็นสภาพปัญหาได้ชัดเจนขึ้น รวมทั้งข้อมูลที่เราทำการเผยแพร่มีการคัดกรองแล้วจึงมีความแม่นยำ ทำให้ในบางครั้งเจอเด็กที่ต้องการในส่วนของการสนับสนุนเพิ่มเติม เหล่านี้เพื่อให้เด็กทุกคนได้โอกาสที่ควรได้รับเท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการเรียน และโอกาสในการพัฒนาความสามารถของตนเอง

2. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม พบว่า ปัญหา อุปสรรค พระสงฆ์จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านศีล สมาธิ ปัญญา และคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กเยาวชน การพัฒนาคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ด้วยการทำตนเป็นแบบอย่าง และนำให้เด็กปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนา 3 ประการ คือ เว้นชั่วทำดี และฝึกจิตให้ผ่องใส การเว้นชั่ว หรือไม่ทำความชั่ว เพื่อป้องกันเด็กจากความชั่ว ด้วยการห้ามปรามไม่ให้ทำสิ่งที่ผิด การรู้จักบุญคุณของคนอื่นที่มีพระคุณแก่ตนระลึกถึงคุณความดีของท่านอยู่เสมอ และมีกตเวที คือ การตอบแทนพระคุณของผู้มีคุณนั้นด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลเท่าที่จะทำได้

3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาพบว่า ปัญหา อุปสรรค พระสงฆ์มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์การศึกษา ให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะ พระสงฆ์มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานที่วัดเป็นสถานที่ ปลอดสิ่งเสพติดให้โทษ อบายมุขและการพนัน หยุดปัญหาบ่อนพนัน เพื่อไม่ให้กลายเป็นแหล่งแพร่เชื้อโควิดในตอนนี้ คือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด เดินหน้าปราบปรามและสั่งปิดบ่อนอย่างจริงจัง รวมถึงควรใช้โอกาสนี้ในการเชิญชวนให้คนติดพนัน เข้าสู่กระบวนการรักษาอาการติดพนัน

4. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาพบว่า ปัญหา อุปสรรค พระสงฆ์มีการส่งเสริมและพัฒนาช่วยเหลือ ในการสร้างศาลาพักร้อน แก่ผู้เดินทาง การพัฒนาเมืองและชุมชนเมืองควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งสาธารณะที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อการเดินทาง มีการกำหนดรูปแบบการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างชุมชนคุณภาพ น่าอยู่อาศัย น่าลงทุนธุรกิจ ด้วยการพัฒนาพื้นที่อย่างมีขอบเขตและแนวทางซึ่งจะช่วยลดภาวะการเติบโตของเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปราย ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

สภาพการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรได้แก่ ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษาด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาและด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X}$=4.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา พระสงฆ์สนับสนุนการมอบทุนการศึกษาแก่ นักเรียนผู้ยากไร้เป็นประจำทุกปี ภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.43) เพื่อบรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสร้างขวัญกำลังใจ ประการสำคัญเพื่อให้เด็กตระหนักถึงการทำคุณความดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสังคมไทยจะให้โอกาสแก่ผู้ทำความดีเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรัชนี ยืนวงศ์ (2564) ถึงประเด็นการจัดสรรงบประมาณในการ สนับสนุนผู้เรียนในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายังไม่เพียงพอสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน หรือการแก้ปัญหาการหลุดออกนอกระบบการศึกษา แต่ต้องยอมรับว่าการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนงบประมาณปัจจัยพื้นฐานนั้น ได้เข้ามาช่วยให้ความรุนแรงของปัญหาลดความรุนแรงลง เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมให้ผู้เรียนยังสามารถคงอยู่ระบบการศึกษาต่อไปได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูชินวรานุวัตร, (2562) จากการศึกษาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของวัดในการดำเนินงานด้านการสาธารณศึกษา คือปัญหา การนโยบายการทำงานขาดแผนงานการจัดการที่ดีเหมาะสมกับงานและการกระจายงาน การอนุเคราะห์ส่งเสริมในด้านการสาธารณสงเคราะห์ทั้ง 3 ด้านให้แก่ชุมชนไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ ขาดการจัดกิจกรรมการด้านส่งเสริมในงานการสาธารณสงเคราะห์ให้แก่ชุมชน และการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมขาดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม พระสงฆ์ส่งเสริมให้สถานที่วัดเป็นสถานที่บริการให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนและเด็กเยาวชน ภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$=4.44) เสริมสร้างความรอบรู้ และพฤติกรรมสุขภาพ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและบริการสุขภาพจิต ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาความรู้และบริการสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ แสนมงคล, (2562) จากผลการวิจัยพบว่า พัฒนานักเรียนให้มีวินัยในตนเองและมีความสามัคคีในหมู่คณะ รวมถึงผู้บริหารได้เห็นความสำคัญและได้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และ นโยบายของโครงการให้แก่ คณะครู อาจารย์ อยู่ในระดับมาก ส่วนการกำหนดหลักการและเหตุผล ของโครงการการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์แก่บุคลากรและครู อาจารย์ รวมทั้งให้การสนับสนุน อยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย 0.5 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูชินวรานุวัตร, (2562) จากการศึกษาพบว่า ขาดกำลังทุนสนับสนุนและขาดการประสานร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชนและขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากคณะสงฆ์ และประกอบกับการทำงานต่างวัดต่างทำขาดความร่วมมือกันทำงาน ทำให้การทำงานไปคนละทิศไม่สอดคล้องกันทำให้งานด้านการสาธารณสงเคราะห์ไม่ก้าวหน้า ตลอดจนขาดบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานและรองรับการปฏิบัติงานในอนาคตเป็นจำนวนมาก ดังนั้น วัดและคณะสงฆ์จังหวัดราชบุรี ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานในด้านการสาธารณสงเคราะห์ทุกระดับ ควรมีการเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอและควรเสริมปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากยิ่งขึ้น

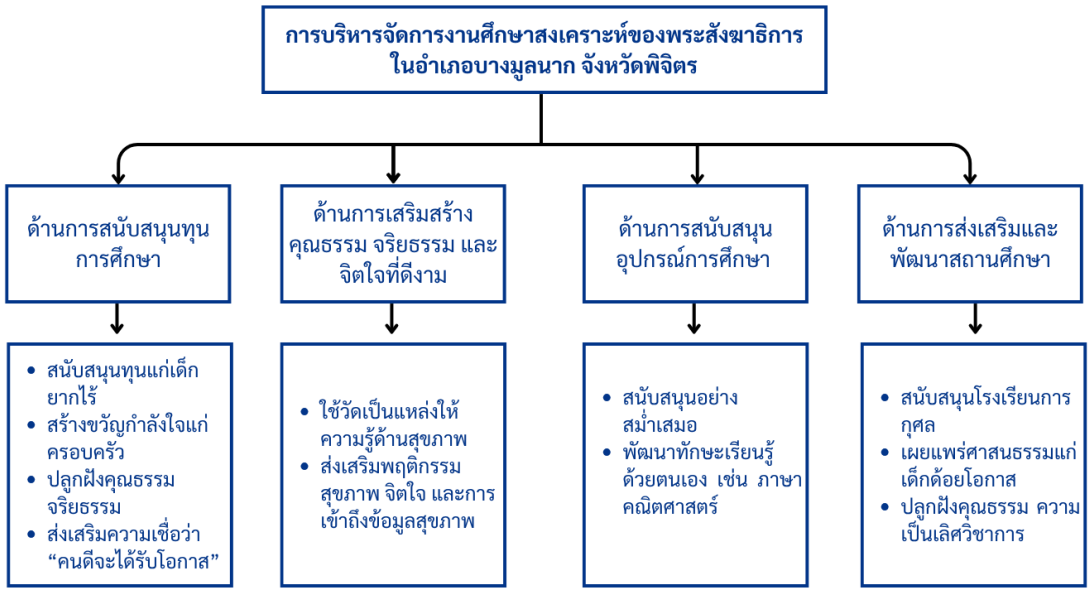
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา พระสงฆ์มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์การศึกษา ให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$=4.41) ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแก้ปัญหาตามประสบการณ์ ต่าง ๆ ตลอดจนเอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ทางวิชาการต่อไปในอนาคต ทั้ง ทางด้านภาษา การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ, (2562) จากการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานทั้งระบบอย่างเหมาะสมดีงามโดยมีเป้าหมายจุดประสงค์หลักว่าให้คณะสงฆ์ได้ถือปฏิบัติดำเนินการเน้นหลักให้คณะสงฆ์ได้ทำงาน ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในด้าน ต่าง ๆ เป็นหลักสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูธรรมศาสน์อุโฆษ, (2562) จากการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในปัจจุบัน ยังขาดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรที่จะมาดำเนินการในด้านนี้ 2) ด้านการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในโรงเรียน การมี

ส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานยังน้อยอยู่ 3) ด้านการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาลดละเลิกสิ่งเสพติดและ อบายมุข ความพร้อมของวัดในการทำเป็นศูนย์กลาง ลดละเลิกสิ่งเสพติดและอบายมุข และกลัวอิทธิพล รวมทั้งยังขาดบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ 4) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส และยังขาดทุนในการสนับสนุนในด้านการศึกษายังขาดการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส

4. ด้านการด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาจากการศึกษา พระสงฆ์มีการส่งเสริมและพัฒนาให้การจัดตั้งโรงเรียน การกุศลของวัด ภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$=4.13) เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษาและเผยแพร่ศาสนธรรมสู่เยาวชนไทย และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนไทยเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ, (2562) จากการศึกษาพบว่า การสร้างความผูกพันระหว่างวัดกับบ้านอีกทางนึ่งด้วย ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยและกฎหมายกฎระเบียบของบ้านเมือง เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งทางวัตถุ ความเจริญพัฒนามาสู่วัดและชุมชนสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ แสนมงคล, (2562) จากผลการวิจัยพบว่า เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนอยู่ในระหว่างปฏิบัติคือการนำวิธีการวัด และประเมินผลตามสภาพจริงมาใช้ในวิชาที่สอน และการนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการ เรียนรู้ของนักเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้

องค์ความรู้การวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยหลักการที่เกี่ยวข้อง แนวคิดที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยทำการศึกษาวิจัยทั้งปริมาณมีการดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 184 ชุด และได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพมีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 ท่านจึงได้สรุปเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ เกิดประโยชน์ในการนำไปพัฒนาบุคลากรและสถานศึกษาเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมีรายละเอียดต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานของชุมชน และพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กับคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ผู้บริหารควรพัฒนาการบริหารจัดการงานของชุมชน และพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากรเพื่อรับผิดชอบการบริหารจัดการงานของชุมชน และพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อบรรเทาความทุกข์ร้อนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและสร้างขวัญกำลังใจ ประการสำคัญเพื่อให้เด็กตระหนักถึงการทำคุณความดี

2. ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม เสริมสร้างความรอบรู้ และพฤติกรรมสุขภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและบริการสุขภาพจิต ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาความรู้

3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแก้ปัญหาตามประสบการณ์ ต่าง ๆ ตลอดจนเอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. พระสงฆ์ควรศึกษาการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรในเขตอื่นๆ ว่ามีความเหมือนกัน หรือแตกต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้

2. พระสงฆ์ควรศึกษาการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรในเขตอื่นๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

3. พระสงฆ์ควรศึกษาการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตรในเขตอื่นๆ ว่ามีปัญหาอะไรสำคัญที่ต้องแก้ไขเป็นการเร่งด่วน เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2564). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2).* กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ

กีรติ ศรีวิเชียร. (2562). *การจัดจริยศึกษาในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

เกศรัชนี ยืนวงศ์. (2564). *นโยบายและกระบวนการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันเด็กเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษา หลังการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)*. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ). คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จันทรานี สงวนนาม. (2561). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์

จุมพล สวัสดิยากร. (2542). *หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ

ทิพย์สิริ กาญจนวาสี และศิริชัย กาญจนวาสี. (2564). *วิธีวิทยาการวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ทันใจ.

ธีระรัตน์ กิจจารักษ์. (2542). *คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์

พนัส หันนาคินทร์. (2542). *ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระครูชินวรานุวัตร. (2562). *บทบาทของวัดต่องานด้านศึกษาสงเคราะห์ : กรณีศึกษาชุมชน บ้านฆ้องน้อย จังหวัดราชบุรี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. การจัดการเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย.

พระครูธรรมศาสน์อุโฆษ (ธงไชยวัฒน์ อิสสรธมโม). (2561). *บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. การจัดการเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย.

พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ. (2560). *การพัฒนารูปแบบงานศึกษาสงเคราะห์ตามกระบวนทัศน์วิถีพุทธ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการเชิงพุทธ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี. (2560). *คนสำราญงานสำเร็จ.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พลับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).